

SPRAWOZDANIE

Wydziału Towarzystwa

szkoły dla dorosłych analfabetów

na Kazimierzu

za rok 1906/7.

Kraków 1907.

Nakładem Towarzystwa szkoły dla dorosłych analfabetów.

Z drukarni Józefa Fischera w Krakowie.

SKŁAD WYDZIAŁU.

1. Dr Adolf Gross, Prezes,
2. Drowa Ada Propperowa, Wiceprezesowa,
3. Adolf Lilienthal, sekretarz,
4. Celestyna Rosenberg, skarbniczka,
5. Drowa Ewelina Aderowa,
6. Dr Maurycy Horowitz,
7. Dr Adolf Meisels,
8. Inż. Anna Rapoportowa,
9. Aptek. Paulina Rosenbergowa,
10. Dyr. Salomon Spitzer,
11. Dr Józef Steinberg

Wydział Towarzystwa **szkoły dla dorosłych analfabetów na Kazimierzu** w niniejszem sprawozdaniu za rok szkolny i administracyjny 1906/7 z zadowoleniem skonstatować może także w b. roku skuteczną i pożyteczną działalność w szerzeniu oświaty wśród warstw pracujących.

Główny kontygent frekwentantów tak oddziałów męskich jak i żeńskich składał się z młodzieży rękodzielniczej a nauka była również skuteczną jak w ubiegłych latach. Przekonywali się o tem członkowie Wydziału, a przedewszystkiem Panie, które w tym roku jeszcze liczniej niż w latach ubiegłych hospitowały szkołę.

Dnia 2 lutego 1907 r. Radca miejski i Dyr. wyższej szkoły przemysłowej Dr Ernest Bandrowski przysłuchiwał się szczegółowo oryginalnemu sposobowi nauczania, jakiego wymaga ten rodzaj frekwentantów, i przekonał się o bardzo szybkich postępach w nauce, wymagającej intensywnej pracy nauczyciela.

Prócz miejscowych czynników zainteresowały się tą szkołą także instytucje zamiejscowe, działające w kierunku uspołecznienia żydów w Galicyi.

Towarzystwo ku niesieniu pomocy żydom galicyjskim „Hilfsverein“ z siedzibą w Berlinie przez swego sekretarza, wydelegowanego do Krakowa, zasięgnęło informacyi o działalności szkoły i przyrzekło materyalne poparcie, aby nie tylko tę szkołę można było utrwalić, ale żeby także można było założyć podobne szkoły dla dorosłych analfabetów na prowincyi w miejscowościach, gdzie tego potrzeba wymaga.

Towarzystwo „Alliance“ we Wiedniu również zainteresowało się tą szkołą i zamierza także współdziałać w szerzeniu oświaty przez poparcie tej szkoły i założenie podobnych szkół na prowincyi.

Towarzystwo nasze opracowało obszerny i szczegółowy memoriał na podstawie dat statystycznych i doświadczenia z dziesięcioletniego istnienia tej szkoły i przedłożyło go pomienionym instytucjom do rozpatrzenia.

Nadto wystosowało Towarzystwo prośby do Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej o subwencję na skutek reskryptu Wys. Wydziału krajowego z dnia 22 stycznia 1907 L. 7302. tudzież do niektórych instytucji humanitarnych i finansowych miejscowych o pomoc materialną i jest nadzieja, że nie tylko znaczny deficyt będzie pokryty, ale że byt tej szkoły będzie stale zapewniony.

W b. roku szkolnym trwała nauka przez 7 miesięcy t. j. od początku września 1906 do końca marca 1907.

Wydział odbył w ciągu roku kilka posiedzeń, na których omawiano kwestye nauczania, wychowania i frekwencji, jakoteż sprawy administracyjne. Na ostatniem tegorocznem posiedzeniu, licząc na przyrzczone subwencye, uchwalono w następnym roku szkolnym pomnożyć godziny nauki, aby można było poświęcić więcej czasu sprawie wychowawczej i ogólnemu rozwojowi wiedzy o świecie wśród tej warstwy frekwentantów, co zapewne przyczyni się także do pomnożenia frekwencji.

Również jak w ubiegłym roku obdzielono analfabetów „Elementarzami“ dla zachęty do pilności w czytaniu także poza szkołą. Między umiejących już czytać rozdzielono broszurki o zwalczaniu gruźlicy, dostarczone przez Świetny Magistrat, a przy zakończeniu roku szkolnego rozdano po stosownem objaśnieniu między wszystkich wiersz, napisany przez p. S. Spitzera, ku uczeniu Elizy Orzeszkowej, na pamiątkę jubileuszu jej 40-letniej pracy literackiej.

Biblioteczką Towarzystwa zasiloną w b. roku książkami za kwotę 50 K. zawiadywała p. Celestyna Rosenberg, wypożyczając książki prawie co tydzień po godzinach nauki.

W r. 1906/7 korzystało z nauki na kursie dla mężczyzn

w oddziale I. frekwentantów	43
„ II. „	22
razem	65

w wieku od 13 do 58 lat.

Na kursie żeńskim korzystało z nauki :

w oddziale I. frekwentantek	48
„ II. „	66
razem	114

w wieku od 13 do 24 lat.

Ogółem było w roku szkolnym 1906/7 frekwentantów 179 w wieku od 13 do 58 lat.

Nauka odbywała się w każdym oddziale dwa razy tygodniowo po 2 godziny wieczorem.

Oddziały męskie były połączone, a prowadził je p. Adolf L'ienthal; w I. oddziale żeńskim uczył p. Salomon Spitzer, a w II. oddziale żeńskim p. Rozalia Nussenblattówna.

Lokalu w szkole im. Kazimierza Wielkiego i oświetlenia używa Świetna Rada miejska, nadto udziela na utrzymanie szkoły subwencji w kwocie 400 K. rocznie. Świetna Dyrekcya Kasy Oszczędności miasta Krakowa udzieliła 100 K. Świetna Rada wyznaniowa Gminy izraelskiej także 100 K. Nadto Powszechny Zakład Kredytowy w Krakowie 20 K. a Towarzystwo dla Kredytu hipotecznego i osobistego w Krakowie 75 K.

Składając serdeczne podziękowanie za ofiarność wymienionym Instytucyom, jakoteż P. T. Członkom, którzy przyczyniają się do utrzymania szkoły, porucza ją nadal łaskawem poparciu

WYDZIAŁ.

Zestawienie rachunkowe za rok 1906/7.

DOCHODY:

Subwencya Świątn. Rady miasta Krakowa	K. 400 h. —
„ „ „ Zboru izraelickiego	„ 100 „ —
„ „ Dyrekcji Kasy Oszcz. m. Krakowa „	100 „ —
„ „ Powszechn. Zakładu Kredytow. „	20 „ —
„ „ Towarz. dla kredytu hipot. i osob. „	75 „ —
Wkładki członków	„ 138 „ —
Zaliczka od WP. Dra Adolfa Grossa	„ 419 „ 63
Razem	K. 1252 h. 63

ROZCHODY:

Wyrównanie rachunku z roku 1905/6	K. 46 h. 38
Zwrot zaliczki W Panu Drowi Grossowi	„ 340 „ —
Druk sprawozdania za r. 1905/6	„ 38 „ —
„ afiszów	„ 20 „ —
Przybory szkolne (zeszyty, pióra, ołówki)	„ 25 „ 44
Utrzymanie szkoły	„ 703 „ —
Zakupno książek do biblioteki	„ 50 „ —
Drobne wydatki, papier, stemple i porto	„ 14 „ 33
Rachunek księgarni Krzyżanowskiego za książki	„ 6 „ 48
„ „ Himmelblaua „	„ 9 „ —
Razem	K. 1252 h. 63

Kraków w kwietniu 1907.

Celestyna Rosenberg
skarbniczka

Adolf Lilienthal
sekretarz

Dr Adolf Gross
Prezes.

SPIS CZŁONKÓW.

Aderowa, Stefania
Aderowa Ewelina
Aleksandrowicz R.
Apfelbaum S.
Bannel, Salomon
Baum Adolf
Bieder Bernard
Better S.
Better Roman
Blumenfeld M.
Blühbaum Izak
Breiter Emil
Brummer Jakób
Censerówna Fryderyka
Danziger Izak
Dr Deiches Adolf
Dr Drohocki Izidor
Dr Drobner
Edelmann Adolf
Eibenschütz
Dr Eibenschütz Zygmunt
Eiger Maria
Dr Ehrenpreis Zygmunt
Eichhorn Emanuel
Dr Epstein Stanisław
Dr Fischler Adolf
Dr Fischlowitz Leon
Fink Wilhelm
Finkelstein Henryk
Dyr. Fraenklowa Rozalia
Fraenkel Sabina
Fraenkel Salomea
Fraenkel Bertold
Freundowa
Dr Friedmann Ludwik
Frommer Leon
Fromowicz Feliks
Dr Frühling Rudolf
Geschwindowa
Ginzig Aleksander
Glassnerówna Regina
Gleitzmanowa Wiktorya
Glücksman B.
Dr Goldfinger Adalbert
Goldfinger Józef

Dr Goldwasser Ludwik
Gottlieb Leopold
Gottlieb Zygmunt
Grodyński c. k. kapitał
Dr Gross Adolf
Gross Bernard
Grossberg
Grünberg Efraim
Drowa Grünhutowa
Grünwald Anna
Gutterówna Ludwika
Gutterowa Gusta
Gutter Leon
Gumpłowicz J.
Dyr. Grynfelt Julia
Dyr. Hay Antoni
Heimanówna Felicya
Henschel Leopold
Herzówna Joanna
Himmelblau Fabian
Dr Himmelblau Artur
Dr Hirsch Herman
Hirschowa Antonina
Hirschfeld Zygmunt
Hlizer Zygmunt
Drowa Horowitz Karolina
Dr Horowitz Maurycy
Horowitz Maurycy
Horowitz Natan
Immerglückowa Antonina
Apt. Jahr Karol
Jakobsohn Hulda
Josefthal Artur
Josefthal Bernard
Judkiewiczowa Jakóbowa
Dr Jurowicz Izidor
Dr Junger Jakób
Kaufmann Henryk
Kałbańska Regina
Kamslerowa Adela
Kehlemowa Rozalia
Kehlhofer Izidor
Kobler Ferdynand
Kobler Herman
Dr K. z Berlina

Kirschner Maurycy
Kroc Róża
Dr Krongold Wilhelm
Krongoldówna Marcella
Drowa Laubowa Wiktorya
Drowa Laxowa Zygmuntowa
Lauer Zygmunt
Dr Landau Jan
Drowa Landau Ignacowa
Drowa Londau Filipowa
Dr Landy Ludwik
Lieblingowa Cecylia
Liebeskind Adolf
Lilienthal Adolf
Lipschütz Ernest
Dr Lustgarten Ludwik
Dr Lustigowa Franciszka
Lorie Artur
Inż. Luks Zygmunt
Inż. Mandel
Margulies Salomon
Dr Maschler
Dr Meisels Adolf
Metallmann Edmund
Dr Münz Emil
Münz Helena
Dr Münz Michał
Nachtlicht Juliusz
Nussenblattówna Rozalia
Dr Oberlaender
Pamm Adolf
Pineles Albert
Drowa Propperowa Ada
Dr Praelzel Gustaw
Inż. Rapoportowa Anna
Inż. Rapoportowa Regina
Rapoportowa Józefowa
Rapoportowa Rozalia
Reichmanówna Amelia
Reicher Henryk
Reicher Eleonora
Reicher Stanisław
Reicher Maksymilian
Reschowa Karolina
Reifer Arnold
Rimler Henryk
Rittermanowa Franciszka
Rock Łazarz

Rosenberg Celestyna Marya
Apt. Rosenberg Paulina
Rosenblum Marya
Rosenzweig Bronisława
Rothhirsch Dawid
Rothhirsch Jakób
Rothhirsch Zygmunt
Drowa Rothweinowa Regina
Rubinówna O'ga
Dr J. Scharf
Szembek Adolf
Schäfer Rozalia
Dr Schächter
Schächter Samuel
Schenker Józef
Dr Schragar
Schönberg Marya
Schönberg Natan
Schönfeld Leon
Schönwetter Juliusz
Silbersteinowa Markusowa
Dr Silberstein Stanisław
Sperling Juliusz
Spirówna Gizela
Dyr. Spitzer Salomon
Sperber Salo
Sperber Filip
Steif Felicja
Dr Steinberg Józef
Steinberg Joachim
Steinberg Leon
Sternowa R.
Sternbach M.
Prof. Sternbach Leon
Storchowa
Dr Syrop
Tislowitz Samuel
Torbe Benjamin
Dr Trammer Jerzy
Unger Maurycy
Voizimmer Henryk
Wachtłowa Franciszka
Wachtel Bernard
Dwa Warschauerowa Rozalia
Dr Winkler Samuel
Wasserberg Norbert
Wohlfeld Adolf